

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE TCZEWSKIM
NA LATA 2014-2020**

Sprawozdanie z realizacji Programu w 2017 roku

Tczew, luty 2018 rok

16/1

Zgodnie z art.35a. ust.1 pkt1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. W dniu 25 marca 2014 roku Rada Powiatu Tczewskiego uchwałą Nr XLIV/285/14 przyjęła Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tczewskim na lata 2014-2020, zwany dalej Programem. Jest on niezbędnym dokumentem w procesie kreowania polityki oraz planowania działań służących rozwiązywaniu problemów osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Realizatorami działań zdefiniowanych w Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych są samorzady gmin, powiatu, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, ochrony zdrowia, edukacji, organizacje pozarządowe działające w sferze pożytku publicznego oraz inne podmioty działające na rzecz osób niepełnosprawnych. Warunkiem powodzenia realizacji Programu jest czynne w nim uczestnictwo jego realizatorów.

Wobec powyższego, do realizatorów określonych w Programie, pismem z dnia 5 lutego 2018 roku została wystosowana prośba o przedłożenie informacji z osiągniętych w 2017 roku wskaźników, określonych w Programie: Rozdział III. Cele Programu, w postaci tabelarycznej, według wzoru załączonego do przedmiotowych pism oraz dostępnego na stronie <http://niepelnosprawni.powiat.tczew.pl> > *sprawozdanie z realizacji* > *Informacja z realizacji w 2017 roku działań objętych Powiatowym Programem Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tczewskim na lata 2014-2020.*,

Sprawozdanie z realizacji Programu w 2017 roku sporządzono w oparciu o otrzymane informacje o podjętych działaniach przez następujących realizatorów Programu:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie;
- 2) Powiatowy Urząd Pracy w Tczewie;
- 3) Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych;
- 4) Komendę Powiatową Policji w Tczewie;
- 5) Wydział Infrastruktury Drogowej Starostwa Powiatowego w Tczewie;
- 6) Wydział Komunikacji i Transportu Starostwa Powiatowego w Tczewie;
- 7) Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON Starostwa Powiatowego w Tczewie;
- 8) Gminę Miejską Tczew;
- 9) Gminę Gniew;
- 10) Gminę Pelplin;
- 11) Gminę Morzeszczyn;
- 12) Dom Pomocy Społecznej w Pelplinie;
- 13) Dom Pomocy Społecznej w Rudnie;
- 14) Dom Pomocy Społecznej w Stanisławiu;
- 15) Dom Pomocy Społecznej w Damaszcze;
- 16) Dom Pomocy Społecznej w Wielkich Wyrębach;
- 17) I Liceum Ogólnokształcące w Tczewie;

- 18) II Liceum Ogólnokształcące w Tczewie;
- 19) Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy w Pelplinie;
- 20) Zespół Szkół Katolickich w Tczewie;
- 21) Zespół Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich w Tczewie;
- 22) Zespół Szkół Technicznych w Tczewie;
- 23) Collegium Marianum Liceum Katolickie w Pelplinie;
- 24) Liceum Ogólnokształcące w Swarzędzie;
- 25) Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Swarzędzie;
- 26) Szpitale Tczewskie SA;
- 27) Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych w Tczewie;
- 28) Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie;
- 29) Zespół Szkół Ekonomicznych w Tczewie;
- 30) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Gniewie;
- 31) Caritas Diecezji Pelplińskiej.

Głównym celem Programu jest stworzenie jak najlepszych warunków do podejmowania działań umożliwiających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczności lokalnej oraz poprawa ich sytuacji, przede wszystkim w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych realizuje następujące cele szczegółowe:

- 1) likwidacja barier utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym;
- 2) rozwój potencjału organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 3) dostęp do wszechstronnej rehabilitacji oraz promocja praw osób niepełnosprawnych;
- 4) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej;
- 5) aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Podane w sprawozdaniu dane w liczbach i kwotach często są danymi szacunkowymi. Przy opracowaniu sprawozdania bardziej skupiono się na rodzaju podjętych działań niż na liczbach.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1

LIKWIDACJA BARIER UTRUDNIAJĄCYCH OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM PEŁNE UCZESTNICTWO W ŻYCIU SPOŁECZNYM

Realizacja celu szczegółowego nr 1 przyczynić ma się do likwidacji barier architektonicznych, np. w budynkach użyteczności publicznej oraz w pomieszczeniach mieszkalnych indywidualnych osób z niepełnosprawnością, dostosowania infrastruktury drogowej do potrzeb osób niepełnosprawnych, likwidacji barier transportowych, w komunikowaniu się. Realizatorami tych działań, wskazanymi w Programie, mają być domy pomocy społecznej, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, placówki edukacyjne, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, podmioty lecznicze, samorząd gminny i powiatowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie (PCPR) oraz Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych (PSRdsON), której zadaniem jest opiniowanie projektów uchwał Rady Powiatu Tczewskiego i innych dokumentów pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

W obszarze likwidacji barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej:

- Gmina Pelplin - wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych; koszt inwestycji 184.880,45 zł;
- Gmina Morzeszczyn - zgodnie z umową zawartą pomiędzy Powiatem Tczewskim a Gminą Morzeszczyn zrealizowano projekt dotyczący budowy windy dla osób niepełnosprawnych w budynku Zespołu Szkół w Morzeszczynie; liczba osób bezpośrednio i pośrednio objęta pomocą – 7 uczniów niepełnosprawnych; część środków finansowych na realizację inwestycji pochodziła ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przyznanych w wysokości 80.143,62 zł w ramach Programu wyrównywania różnic między regionami III. Pozostałe środki pochodziły z budżetu Gminy Morzeszczyn w wysokości 89.226,38 zł;
- Dom Pomocy Społecznej w Rudnie - zmodernizowano łazienki i kuchnię w sposób umożliwiającym bezpieczne korzystanie przez osoby niepełnosprawne; pomocą objętych zostało 77 mieszkańców domu; łączny koszt inwestycji 97.044,93 zł;

- Dom Pomocy Społecznej Wielkie Wyręby – modernizacja nawierzchni korytarzy, posadzek na klatce schodowej oraz łazienek – pomocą objętych zostało 78 mieszkańców Domu; koszt modernizacji 37.463,85 zł.

Likwidacja barier architektonicznych prowadzona była również w pomieszczeniach mieszkalnych indywidualnych osób niepełnosprawnych, uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, w ramach środków finansowych pochodzących z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Likwidacja barier polegała w większości na dostosowaniu łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych, dostosowaniu podłóg, likwidacji progów itp. Pomocą objętych zostało 20 osób niepełnosprawnych; wydatkowane środki to kwota 127.391,23 zł.

W 2017 roku na terenie Powiatu zrealizowano 6 projektów, w ramach których wykonano przejścia dla pieszych z obniżonymi krawężnikami ułatwiającymi poruszanie się. Projekty te realizowane były przez Wydział Infrastruktury Drogowej Starostwa Powiatowego w Tczewie. Łączny koszt inwestycji 16.500 zł. W ramach realizacji projektów dotyczących rozbudowy infrastruktury drogowej na terenie Gminy Pelplin wykonano zniżenie krawężników w rejonie przejść dla pieszych do poziomu jezdni, wykonano niwelet chodników o normatywnym spadku podłużnym oraz wykonano chodniki w poziomie zjazdów bez uskoku na krawężniku. Koszt inwestycji to 1.752.509,30 zł. Na terenie Domu Pomocy Społecznej w Wielkich Wyrębach droga dojazdowa do Domu została wyłożona kostką – koszt inwestycji 68.339,98 zł.

W 2017 roku, w ramach likwidacji barier transportowych Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie zapewnił codzienny przewóz 29 osób niepełnosprawnych na zajęcia do Środowiskowego Domu Samopomocy w Gniewie – koszt 75.430,77 zł. Gmina Gniew dokonała zwrotu kosztów przejazdu do szkoły i ze szkoły 21 uczniom niepełnosprawnym na terenie innych gmin – koszt 39.468,37 zł. II Liceum Ogólnokształcące w Tczewie zapewniło przewóz do szkoły i z powrotem do domu 3 uczniów niepełnosprawnych.

W ramach realizacji „Programu wyrównywania różnic między regionami III” wnioski o dofinansowanie ze środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych złożyły następujące podmioty:

- Zespół Placówek Specjalnych w Tczewie na projekt w ramach obszaru D pn. „Zakup samochodu - zmniejszanie barier transportowych”,
- Dom Pomocy Społecznej w Damaszcze na projekt w ramach obszaru D pn. „Zakup samochodu osobowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych”,
- Dom Pomocy Społecznej w Pelplinie na projekt w ramach obszaru D pn. „Zakup samochodu osobowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych”.

W dniu 13 września 2017 roku została zawarta umowa pomiędzy Zarządem PFRON a Powiatem Tczewskim (nr WRR/000247/11/D) o dofinansowanie powyższych projektów. Każdemu podmiotowi przyznano dofinansowanie po 80.000,00 zł.

W roku sprawozdawczym Starosta Tczewski zlecił do wyznaczenia w Tczewie (na wnioski osób fizycznych jak i zarządców dróg) 3 miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydał 506 kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

Od 2012 roku Powiat Tczewski realizuje pilotażowy program „Aktywny samorząd”, którego głównym celem jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program obsługiwany jest przez Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON Starostwa Powiatowego w Tczewie. W ramach programu udzielono dofinansowanie ze środków PFRON 4 uprawnionym beneficjentom pomocy na pokrycie kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym w zakresie zakupu i wymiany akumulatorów oraz naprawy hamulca. Łącznie udzielono wsparcie w wysokości 7.480 zł. Ponadto 4 osoby niepełnosprawne otrzymały dofinansowanie w łącznej kwocie 5.117 zł do kosztów uzyskania prawa jazdy kat.B oraz 1 osoba niepełnosprawna do zakupu protezy kończyny dolnej po amputacji na wysokości uda (także przez staw kolanowy), w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne w wysokości 20.000 zł.

W obszarze działań mających na celu likwidację barier w komunikowaniu się poprzez zakup sprzętu komputerowego i specjalistycznych programów, ze środków PFRON przeznaczonych na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” udzielono wsparcie 13 beneficjentom pomocy w łącznej kwocie do wysokości 71.762,71 zł. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie pomocą finansową objęło 24 osoby, a łączny koszt tych działań to 23.914,22 zł.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w roku sprawozdawczym spotkała się 9 razy. Podczas swoich spotkań opiniowała 31 projektów uchwał Rady Powiatu Tczewskiego pod kątem skutków dla osób niepełnosprawnych, w tym m.in. w sprawie określenia zadań, na które przeznaczone będą środki pochodzące z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2017 r., w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie tczewskim na lata 2018-2025, w sprawie likwidacji Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Tczewie oraz zmiany statutu Centrum Administracyjnego Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tczewie, w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Powiatu Tczewskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami (...) na 2018 rok. Ponadto członkowie Rady wydali opinie do złożonych wniosków w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2

ROZWÓJ POTENCJAŁU ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Realizacja celu szczegółowego nr 2 odbywa się poprzez udzielanie dotacji organizacjom pozarządowym, promowanie ich działań na rzecz osób niepełnosprawnych, organizowanie szkoleń, rozwój systemu informacji, udostępnianie organizacjom pozarządowym obiektów sportowych i kulturalnych w celu umożliwienia realizacji przedsięwzięć dotyczących osób niepełnosprawnych, udział przedstawicieli organizacji w składzie komisji opiniującej wnioski składane o dotacje ze środków PFRON oraz działanie Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych jako reprezentacji organizacji pozarządowych. Realizatorami tych działań, wskazanymi w Programie, mają być samorząd gminny i powiatowy, PCPR w Tczewie, PUP w Tczewie, PSRdsON, domy pomocy społecznej, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, placówki edukacyjne, ośrodki pomocy społecznej i organizacje pozarządowe.

Zarząd Powiatu Tczewskiego Uchwałą nr 129/427/2017 z dnia 9 maja 2017 roku przyznał dotacje w wysokości 20.000 zł na wsparcie realizacji zadań publicznych Powiatu Tczewskiego w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przewidzianych do realizacji w okresie od 1 czerwca 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku, następującym podmiotom:

- 1) Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną w Tczewie na realizację zadania:
 - a) Jestem samodzielny – 8.500,00 zł,
 - b) Pokonać przeszkody - dodatkowe wsparcie rehabilitacyjne dla osób o szczególnych potrzebach – 4.500,00 zł
- 2) Polskiemu Związkowi Niewidomych - Okręg Pomorski na realizację zadania: Wypoczynek z rehabilitacją 2017 – 7.000,00 zł.

W ramach ogłoszonych przez samorząd gminny i powiatowy otwartych konkursów ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w 2017 roku udzielono dotacje na realizację ponad 15. zadań, których bezpośrednimi odbiorcami były osoby niepełnosprawne. Z budżetu Powiatu Tczewskiego przyznano dotację w łącznej wysokości 40.400 zł, z budżetu Gminy Miejskiej Tczew - 36.000 zł, z budżetu Gminy Pelplin - 14.600 zł. Wśród tych zadań wymienić można:

- **XV Międzynarodowy Przegląd Teatrów Wspaniałych**, organizowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie. Jest to projekt cykliczny, organizowany co roku. Ideą projektu jest promocja dorobku artystycznego osób niepełnosprawnych oraz stworzenie możliwości do rozwoju niepełnosprawnych na płaszczyźnie artystycznej i warunków do integracji. Uczestnikami projektu były osoby niepełnosprawne z różnych regionów Polski i Europy, w tym z Ukrainy, Litwy, Białorusi,

RPA, Niemiec, Azerbejdżanu. Brali oni udział w prezentacjach scenicznych oraz zajęciach warsztatowych. Uczestnicy projektu mieli okazję zaistnieć w życiu kulturalnym lokalnego społeczeństwa jak i świadomości społecznej mieszkańców naszego powiatu;

- **X Kociewskie Igrzyska Sportowe Osób Niepełnosprawnych**, organizowane przez Caritas Diecezji Pelplińskiej. Kociewskie Igrzyska Sportowe Osób Niepełnosprawnych są największą imprezą sportową dla niepełnosprawnych sportowców na Pomorzu. Corocznie w imprezie startuje około 350 sportowców i opiekunów. W 2017 roku w Igrzyskach uczestniczyło 266 osób niepełnosprawnych i 50 opiekunów. Brali oni czynny udział między innymi w takich dyscyplinach sportu jak rzut woreczkiem do celu, skok w dal z miejsca, rzut piłką lekarską i bieg na różnych dystansach;
- **Życie to teatr** – Tczewski projekt, który otrzymał wyróżnienie w IX edycji konkursu „Samorząd Równych Szans”. Projekt realizowany był przez MOPS i ZM PKPS w Tczewie, a konkurs został zorganizowany przez Fundację Instytut Rozwoju Regionalnego w Krakowie. Celem projektu była kontynuacja Przeglądu Twórczości Teatralnej „Życie to teatr”, który miał swój początek w 2005 roku i wpisał się już na stałe do miejskiego kalendarza imprez kulturalnych organizowanych w Tczewie. W 2017 roku w ramach obchodów Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych zrealizowana została kolejna edycja projektu, którego głównym celem było przeciwdziałanie marginalizacji osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnymi intelektualnie poprzez promocję twórczości teatralnej dla szerszego grona społeczności. Uczestnikami przeglądu były grupy teatralne działające przy ośrodkach wsparcia dla osób niepełnosprawnych – Środowiskowe Domy Samopomocy, Domy Pomocy Społecznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, kluby samopomocy, stowarzyszenia. Projekt oprócz promowania możliwości artystycznych osób niepełnosprawnych ma na celu wymianę doświadczeń, pogłębia współpracę między ośrodkami wsparcia w ramach działalności kulturalnej, rozwija umiejętności współpracy oraz komunikowania się;

oraz zadania o mniejszym zasięgu, jednak również bardzo ważne w swojej realizacji dla osób niepełnosprawnych:

- *Zdrowy gest – samobadanie piersi,*
 - *Rehabilitacja Psychofizyczna Amazonek,*
- realizowane przez Stowarzyszenie Tczewskich Amazonek,
- *Animaloterapia – pies, koń i osioł razem z nimi po zdrowie,*
 - *Człowiek i koń – przepis na zdrowie,*
- realizowane przez Stowarzyszenie na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie,
- *Wesoła Stonoga promuje zdrowie,*
 - *Baw się z Wesołą stonogą,*
- realizowane przez Stowarzyszenie „Wesoła Stonoga” z siedzibą w Pelplinie,
- *Sprawny – niepełnosprawny,*
- realizowane przez Polski Związek Niewidomych Okręg Pomorski Koło Powiatowe w Tczewie,

- *Ścieżki zdrowia 50+*”,

realizowane przez Polski Komitet Pomocy Społecznej Pomorski Zarząd Wojewódzki,

- *Rehabilitacja Usprawniająca 50+*,

realizowane przez stowarzyszenie Kolory Życia,

- *Prowadzenie Klubu Samopomocy „Przyjazna Dłoń” w Tczewie dla mieszkańców Tczewa i okolic,*

realizowane przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Kryzysami Psychicznymi „Przyjazna Dłoń”,

- *Aquabike – nowatorska forma rehabilitacji i gimnastyka ogólnie usprawniająca dla niepełnosprawnych seniorów 60+,*

realizowane przez Tczewski Uniwersytet Trzeciego Wieku,

- *Skuteczna terapia i rehabilitacja na basenie,*
- *Hipoterapia w procesie terapii i rehabilitacji osoby niepełnosprawnej intelektualnie,*

realizowane przez Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnością Intelektualną,

- *Aktywny senior,*

realizowane przez Fundację Domu Kultury,

- *Więcej widzę – więcej wiem*

realizowane przez Fundację Jedyńka Dzieciom.

W 2017 roku Gmina Pelplin wsparła również działania organizacji pozarządowych poprzez bezpłatne udostępnienie:

- sali Miejskiego Ośrodka Kultury w Pelplinie na potrzeby organizacji Pomorskich Igrzysk Piłkarzyków Stołowych Osób Niepełnosprawnych,
- Stadionu Miejskiego w Pelplinie na potrzeby organizacji „X Kociewskich Igrzysk Sportowych Osób Niepełnosprawnych”,
- pomieszczeń Biblioteki Miejskiej w Pelplinie na potrzeby organizacji Dni Godności Osób Niepełnosprawnych.

W ramach działań wspierających organizacje pozarządowe poprzez szkolenia i system informacji, na terenie Gminy Gniew funkcjonuje Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych. Organizowane są konkursy grantowe oraz szkolenia dedykowane organizacjom, działa również system informowania o innych aktualnie ogłoszonych konkursach. Jednakże na terenie Gminy Gniew brakuje organizacji, których statutowym celem jest działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych BARKA nadal jest w fazie przekształceń, co skutkuje brakiem podejmowanych działań.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3

DOSTĘP DO WSZECHESTRONNEJ REHABILITACJI ORAZ PROMOCJA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Działania wskazane do realizacji w ramach celu szczegółowego nr 3 to poradnictwo specjalistyczne dla rodzin, których członkami są osoby niepełnosprawne oraz dla nauczycieli pracujących z osobami niepełnosprawnymi, możliwość korzystania z obiektów sektora pomocy społecznej przez osoby niepełnosprawne, np. poprzez tworzenie świetlic integracyjnych, dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych oraz inspirowanie osób niepełnosprawnych do pełnego i aktywnego udziału w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce, współpraca z mediami, prowadzenie stron internetowych, prowadzenie prelekcji w szkołach i placówkach oświatowych na temat przyczyn i skutków powstawania niepełnosprawności. Realizatorzy wskazani w tym obszarze działań to samorząd gminny i powiatowy, PCPR, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tczewie, policja, DPS-y, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, placówki edukacyjne, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i podmioty lecznicze.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie działa Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W 2017 roku wydał łącznie 3.140 orzeczeń, w tym 2.747 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (osoby dorosłe) i 393 orzeczenia o niepełnosprawności (dzieci).

W 2017 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie wpłynęło 755 wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych, w tym 207 wniosków opiekunów. Z uwagi na ograniczone środki finansowe z pomocy skorzystały 272 osoby, w tym 162 osoby dorosłe, 15 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, 80 opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych, 15 opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Ogółem wypłacono dofinansowanie w kwocie 299.565,00 zł.

Gmina Pelplin stworzyła warunki do podejmowania działań umożliwiających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczności lokalnej oraz poprawę ich sytuacji w zakresie dostępu do wszechstronnej rehabilitacji oraz promocji praw osób niepełnosprawnych poprzez podejmowanie następujących działań: poradnictwo specjalistyczne dla rodzin, których członkowie są osobami niepełnosprawnymi – objęto pomocą MOPS w Pelplinie 136 klientów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w postaci przyznania zasiłków stałych z tytułu niepełnosprawności na łączną kwotę 661.769 zł.

W Gniewie działa Środowiskowy Dom Samopomocy. Rodzice uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy objęci byli pomocą w formie poradnictwa psychologicznego oraz pracy

socjalnej – liczba osób objętych pomocą: 14. Ponadto uczestnicy cyklicznie biorą udział w zawodach Pomorskiej Ligii Tenisa Stołowego Osób Niepełnosprawnych, Kociewskich Igrzyskach Sportowych Osób Niepełnosprawnych, turnieju „Football-Cup”, konkursie „Pisanki, palmy, ciasta i stroiki wielkanocne”, kiermaszach organizowanych przez parafię pod wezwaniem św. Mikołaja w Gniewie, festynie sportowo-integracyjnym „Dzień bajkowy”.

Na terenie powiatu tczewskiego funkcjonuje 7 domów pomocy społecznej, w tym 6 domów prowadzonych przez Powiat. Dom w Bielawkach prowadzony jest na zlecenie Powiatu przez Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego.

Domy pomocy społecznej prowadzone przez Powiat:

- 1) w Pelplinie – dom dla osób niepełnosprawnych fizycznie i przewlekle somatycznie chorych; liczba miejsc – 150, w tym dla osób niepełnosprawnych fizycznie – 95;
- 2) w Gniewie – dom dla 99 osób przewlekle chorych somatycznie;
- 3) w Damaszcze – dom dla 126 osób przewlekle chorych psychicznie;
- 4) w Stanisławiu – dom dla 80 osób (kobiet) niepełnosprawnych intelektualnie;
- 5) w Rudnie – dom dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie – 76 miejsc, w tym dla młodzieży 68 i dla dzieci – 8 miejsc;
- 6) w Wielkich Wyrębach – dom dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie – 78 miejsc, w tym dla 24 dzieci i młodzieży oraz 54 miejsca dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

Dom w Bielawkach jest domem dla 113 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.

Mieszkańcy domów pomocy społecznej inspirowani byli do pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce poprzez udział w imprezach organizowanych przez organizacje pozarządowe (o których m.in. pisano w celu szczegółowym nr 2), w działaniach prowadzonych na terenie domów, jak: turnieje karciane, tenis stołowy, warsztaty wędkarskie, zajęcia nornic walking, wycieczki rekreacyjne, wyjazdy/wyjścia do kina, teatru, kiermasze organizowane na terenie powiatu tczewskiego.

Placówki edukacyjne, w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, prowadziły prelekcje na temat przyczyn i skutków powstawania niepełnosprawności, poszanowania praw osób niepełnosprawnych, tolerancji i zrozumienia, radzenia sobie z niepełnosprawnością w życiu codziennym, zagrożeń wynikających z niewłaściwych zachowań prowadzących do utraty zdrowia oraz życia. W ramach Dnia Godności Osób Niepełnosprawności odbyły się przedstawienia profilaktyczne, traktujące o odmienności drugich osób.

Uczniowie Collegium Marianum Liceum Katolickie w Pelplinie zaangażowani byli w organizację corocznych zawodów dla osób niepełnosprawnych (Kociewskich Igrzysk Sportowych Osób Niepełnosprawnych), przyjmowali grupy osób niepełnosprawnych przyjeżdżające do Pelplina (zwiedzanie zabytków Pelplina, nocleg, wyżywienie). Ponadto organizowali i czynnie uczestniczyli w akcjach charytatywnych wspierających osoby niepełnosprawne.

W Zespole Szkół Budowlanych i Odzieżowych w Tczewie pedagog szkolny i pielęgniarka szkolna udzielali wskazówek nauczycielom do pracy i pomocy uczniom niepełnosprawnym, wsparcia emocjonalnego uczniom niepełnosprawnym i ich rodzinom, zachęcali uczniów niepełnosprawnych (15 osób) do aktywności podczas wychowania fizycznego w miarę ich możliwości psychofizycznych.

11 uczniów II Liceum Ogólnokształcącego w Tczewie korzystało z poradnictwa specjalistycznego.

Pracownicy Komendy Powiatowej Policji w Tczewie przeprowadzili około 100 spotkań z młodzieżą, w trakcie których omówione zostały zagadnienia takie jak odpowiedzialność za popełnione czyny karalne, postępowanie w przypadku, gdy jest się świadkiem przemocy wobec rówieśników, dyskryminacji. Celem przedmiotowych spotkań było zwiększenie wiedzy na temat zagrożeń występujących w środowisku młodych osób (w tym zażywanie środków odurzających) oraz przedstawienie konsekwencji związanych z zachowaniem sprzecznym z przyjętymi normami, a co za tym idzie utratą zdrowia lub życia.

Stowarzyszenie „Wesoła Stonoga” - poradnictwem oligofrenopedagoga lub innego terapeuty objętych zostało 129 osób (rodzice i uczniowie); w placówce odbyły się imprezy o różnym charakterze, inspirujące do aktywnego życia; o swoich działaniach Stowarzyszenie podaje na stronie internetowej oraz w Informatorze Pelplińskim i Życiu Powiatu; w ramach Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych prowadzone były prelekcje na temat przyczyn i skutków niepełnosprawności.

O swoich działaniach, podjętych jak i planowanych, zarówno samorządy, jak i jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe, informują na prowadzonych w ramach swojej działalności stronach internetowych oraz niektórzy na portalach społecznościowych, jak Facebook. Na przykład na stronie internetowej <http://powiat.tczew.pl> znajduje się zakładka Niepełnosprawni, gdzie zainteresowane osoby niepełnosprawne mogą dowiedzieć się o wydarzeniach i programach do nich skierowanych. Ponadto realizatorzy przedsięwzięć na bieżąco współpracują z mediami na gruncie lokalnym.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4

WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Cel szczegółowy nr 4 realizowany ma być między innymi poprzez wsparcie działań mających na celu tworzenie warunków do nauki, w szczególności w placówkach, dla których organem prowadzącym jest powiat, wsparcie działań edukacyjnych na poziomie ponadgimnazjalnym, promowanie i rozwój warsztatów terapii zajęciowej w powiecie, obejmowanie aktywną opieką psychologiczną i pedagogiczną wszystkich dzieci niepełnosprawnych od momentu stwierdzenia niepełnosprawności, a ich rodziców doradztwem psychologicznym i pedagogicznym oraz podejmowanie działań w pierwszym stadium niepełnosprawności

u niemowląt i dzieci poprzez regularną rehabilitację. Realizatorzy wskazani w programie: samorząd gminny i powiatowy, PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tczewie, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, placówki edukacyjne, podmioty lecznicze.

Na terenie powiatu tczewskiego w roku 2017 funkcjonowały 4 placówki edukacyjne z oddziałami integracyjnymi:

- 1) Przedszkole nr 8 w Tczewie,
- 2) Szkoła Podstawowa nr 2 w Tczewie, Szkoła Podstawowa nr 10 w Tczewie,
- 3) II Liceum Ogólnokształcące w Tczewie. Do potrzeb osób niepełnosprawnych przystosowanych kompleksowo było 6 placówek edukacyjnych.

Powiat jest organem prowadzącym dla 10 placówek edukacyjnych o profilu ponadgimnazjalnym:

- 1) I Liceum Ogólnokształcące im. M. Skłodowskiej - Curie w Tczewie,
 - 2) II Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego w Tczewie,
 - 3) Zespół Kształcenia Zawodowego w Tczewie,
 - 4) Liceum Ogólnokształcące w Swarozynie,
 - 5) Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych im. Henryka Sienkiewicza w Tczewie,
 - 6) Zespół Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza Pasierba w Tczewie,
 - 7) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Pelplinie,
 - 8) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Henryka Mrossa w Gniewie,
 - 9) Zespół Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich im. księcia Sambora II w Tczewie,
 - 10) Zespół Szkół Technicznych im. kmdra Antoniego Garnuszewskiego w Tczewie,
- oraz

Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Pelplinie i Zespołu Placówek Specjalnych w Tczewie. We wszystkich szkołach uczniowie z niepełnosprawnością korzystają ze wsparcia nauczycieli wspomagających, terapeutów, asystentów nauczycieli. Biorą udział w zajęciach rewalidacyjnych i innych specjalistycznych.

Krótki opis działań podejmowanych w zakresie tworzenia warunków do nauki przez placówki edukacyjne, które dostarczyły informacje do przedmiotowego sprawozdania

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Gniewie – 1 uczeń z niepełnosprawnością 04-O w stopniu znacznym, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego został wsparty zajęciami rewalidacyjnymi usprawniającymi percepcję wzrokową 2 godziny tygodniowo w okresie od stycznia do czerwca i od września do grudnia. Poniesione nakłady finansowe - 2.824,18 zł.

Szkoła Podstawowa nr 2 w Gniewie – w ramach integracji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z rówieśnikami 6 uczniów niepełnosprawnych uczestniczyło w festynie „Majówka Hallerówka”, zawodach sportowych organizowanych na etapie szkolnym, wycieczkach szkolnych, wyjazdach do teatru i kina.

Zespół Szkół Ekonomicznych w Tczewie - w roku 2017 kształceniem specjalnym (z tytułu słabego słyszenia) objęto 4 uczniów niepełnosprawnych. W ramach wspierania procesu edukacyjnego placówka realizuje zalecenia zawarte w orzeczeniach do kształcenia

specjalnego, tj. indywidualne zajęcia rewalidacyjne. Wsparciem objęto niepełnosprawnych uczniów oraz członków ich rodzin, łącznie 11 osób.

I LO w Tczewie – 6 uczniów z niepełnosprawnością objętych było bieżącą opieką psychologa; uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego korzystali z pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z zapisami prawa oświatowego.

Collegium Marianum Liceum Katolickie w Pelplinie – w szkole naukę pobierał 1 uczeń z orzeczeniem, który objęty był pomocą dydaktyczną, wychowawczą, psychologiczną oraz pedagogiczną i duszpasterską.

Zespół Szkół Technicznych w Tczewie – dla 3 uczniów z niepełnosprawnością stworzono Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny, w którym ujęto działania szkoły w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Dostosowano warunki i formę prowadzenia zajęć edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów.

Zespół Szkół Katolickich w Tczewie – 3 uczniów niepełnosprawnych objęto pomocą psychologiczną. Jeden uczeń został objęty indywidualnym nauczaniem.

Gmina Pelplin jest organem prowadzącym dla 6 szkół, w tym jednej z oddziałami integracyjnymi. Dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności oraz z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego objęte były opieką psychologiczną i pedagogiczną, a ich rodzice pomocą ze strony szkoły. Gminne szkoły współpracowały w tym zakresie z m.in. poradnią psychologiczno-pedagogiczną w Tczewie, Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Pelplinie.

Starostwo Powiatowe w Tczewie – Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON, w związku z obsługą pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w ramach środków, przyznanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2017 roku, udzielił wsparcia łącznie 55 osobom z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności zamieszkującym w powiecie tczewskim na dofinansowanie kosztów nauki na poziomie wyższym. Łącznie udzielono wsparcia w kwocie 261.788,00 zł.

Na terenie powiatu działają 3 warsztaty terapii zajęciowej, które prowadzone są przez:

- 1) Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencjalną w Tczewie – 35 uczestników;
- 2) Stowarzyszenie na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie – 20 uczestników;
- 3) Caritas Diecezji Pelplińskiej – 25 uczestników.

N podstawie art. 48 ust 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji (...) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazał Powiatowi Tczewskiemu w 2017 roku środki finansowe przypadające wg algorytmu na realizację zadania dotyczącego dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowych w wysokości 1.279.680,00 zł, z czego wydatkowano 1.279.687,53 zł (WTZ prowadzone przez Stowarzyszenie na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie zwróciło niewykorzystane środki finansowe w kwocie 1,47 zł). W 2017 roku koszt utrzymania jednego uczestnika warsztatów wynosił 1.333,00 zł. Powiat Tczewski dofinansował działalność warsztatów dotacją podmiotową w łącznej wysokości 143.000,00 zł.

W Tczewie, przy ul. Wojska Polskiego 5 działa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. W ramach swojej działalności udziela wsparcia dzieciom od momentu urodzenia i młodzieży świadcząc pomoc psychologiczno – pedagogiczną oraz pomoc w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Rodzicom i nauczycielom udzielana jest pomocy psychologiczno – pedagogiczna związana z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. Przedszkola, szkoły i placówki wspomagane są w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Poradnia realizuje zadania przy pomocy specjalistów: psychologów, pedagogów, logopedów i doradców zawodowych. Udziela pomocy poprzez opiniowanie, prowadzenie działalności terapeutycznej, grup wsparcia i mediacji, interwencję kryzysową, warsztaty, porady i konsultacje, wykłady i prelekcje oraz działalność informacyjno-szkoleniową. Korzystanie z pomocy udzielanej przez Poradnię jest dobrowolne i nieodpłatne. W poradni są organizowane i działają zespoły orzekające, wydające orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, o potrzebie zajęć rewalidacyjno – wychowawczych, o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży oraz opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna świadczy pomoc psychologiczno – pedagogiczną w całym powiecie tczewskim.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzenie w Tczewie – Wydział Interwencji Kryzysowej, w zakresie poradnictwa specjalistycznego dla rodzin, których członkami są osoby niepełnosprawne, w 2017 roku objął indywidualną konsultacją psychologiczną 4 osoby niepełnosprawne. Z uwagi, że są to działania wpisujące się w bieżącą działalność jednostki, nie poniesiono na ten cel żadnych dodatkowych nakładów.

Szpital Tczewskie SA – w szpitalu działa Ośrodek Wczesnej Interwencji, który jest oddziałem dziennym dla dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego. Obejmuje on opieką dzieci zagrożone nieprawidłowym rozwojem lub nieprawidłowo się rozwijające. W ramach działania Ośrodka dzieci uzyskują interdyscyplinarną pomoc zespołu, w skład którego wchodzi specjalista posiadający odpowiednie kwalifikacje: lekarza rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty, psychologa, logopedy/neurologopedy, pedagoga. Prowadzona jest indywidualna terapia ukierunkowana na wyrównanie niedoborów rozwojowych. Rodzice wspomagani są instruktażami pielęgnacji, ćwiczeń, zabaw i zadań kontynuowanych w domu, a w indywidualnych przypadkach organizowane są konsultacje ze specjalistą w zakresie zaopatrzenia ortotycznego. W roku 2017 do Ośrodka zostało przyjętych 325 dzieci.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 5

AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Działania określone w celu szczegółowym nr 5 to na przykład zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych, organizowanie staży, prac interwencyjnych oraz społecznie użytecznych,

wsparcie finansowe osób niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej, szkolenie i przekwalifikowanie oraz promowanie różnych form zatrudnienia. Realizatorzy tych działań to samorząd gminny i powiatowy, Powiatowy Urząd Pracy w Tczewie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tczewie, placówki edukacyjne, organizacje pozarządowe.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Tczewie, według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku było zarejestrowanych 249 osób niepełnosprawnych, w tym 233 jako osoby bezrobotne i 16 jako poszukujące pracy. Najbardziej liczną grupę wśród osób niepełnosprawnych stanowiły osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (60,24%). W ramach zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych doradcy klienta ustalili z zarejestrowanymi osobami niepełnosprawnymi Indywidualne Plany Działania, na bieżąco osoby te były informowane o dostępnych ofertach pracy, usługach i instrumentach rynku pracy. Ponadto informacje na temat dostępnych środków oraz form aktywizacji rozpowszechniane były wśród osób bezrobotnych i pracodawców w formie komunikatów na tablicach informacyjnych i stronie urzędu oraz informacji zamieszczanych w lokalnej prasie, czy też w telewizji TeTka. Ponadto doradcy klienta instytucjonalnego kontaktowali się z pracodawcami telefonicznie i mail-owo. W 2017 roku zorganizowano cykl spotkań (4) z pracodawcami z terenu powiatu tczewskiego, których celem było przybliżenie dostępnych usług i instrumentów rynku pracy, możliwości kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, jak też promowania zatrudnienia osób z niepełnosprawnością. Ponadto pracownicy urzędu uczestniczyli w spotkaniu zorganizowanym przez organizację pracodawców „Pracodawcy Pomorza”, gdzie jako prelegenci zachęcali do zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Koszty związane z aktywizacją osób niepełnosprawnych:

- zwiększenie zatrudnienia 183 osób niepełnosprawnych, łączny koszt 210.063,01 zł, z czego w ramach przyznanego uchwałą Rady Powiatu Tczewskiego limitu środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych doposażono stanowiska pracy dla 4 osób niepełnosprawnych w łącznym koszcie 150.000 zł;
- organizowanie staży, prac interwencyjnych oraz społecznie użytecznych dla 44 osób niepełnosprawnych, koszt 128.127,46 zł, w tym: 18.867,61 zł dla 1 osoby na kontynuację studiów podyplomowych, dla 2 osób na szkolenie oraz dla 1 osoby na staż;
- wsparcie finansowe 8 osób niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej w łącznej kwocie 182.693,19 zł;
- szkolenie i przekwalifikowanie oraz promowanie różnych form zatrudnienia 19 osób, koszt 63.416,37 zł,
- podnoszenie świadomości społecznej celem przezwyciężenia negatywnych postaw wśród 197 osób niepełnosprawnych, koszt działania 8.369,70 zł.

Ponadto ze środków PFRON przyznano dotacje w 83.248,19 zł dla 3 osób niepełnosprawnych.

Stowarzyszenie „Wesoła Stonoga” – doradztwem zawodowym objęto 29 uczniów szkoły przysposabiającej do pracy.

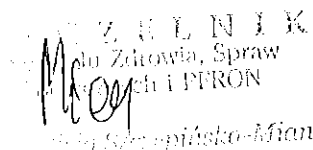
Miejsko-Gminny Ośrodek Samopomocy w Gniewie – w ramach prac społecznie użytecznych realizowanych przez MGOPS udział wzięły 3 osoby niepełnosprawne – koszt 3.510,82 zł.

Starostwo Powiatowe w Tczewie – Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON: w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” zawarto umowy o dofinansowanie kosztów pobytu dzieci w przedszkolu z 8 osobami niepełnosprawnymi, które są aktywne zawodowo. Pomoc ta ma na celu utrzymanie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych. Łącznie udzielono dofinansowania w kwocie 14.263,00 zł.

Informacja o stanie zatrudnienia w 2017 roku *(na podstawie udzielonych informacji przez poniższych realizatorów programu):*

- Szpitale Tczewskie SA – 15 osób niepełnosprawnych,
- I Liceum Ogólnokształcące w Tczewie – 4 osoby niepełnosprawne,
- Urząd Miasta i Gminy Pelplin – 1 osoba niepełnosprawna,
- Komenda Powiatowa Policji w Tczewie – 6 osób niepełnosprawnych,
- Starostwo Powiatowe w Tczewie – 20 osób niepełnosprawnych.

Osoba sporządzająca: Aleksandra Bierut
Osoba zatwierdzająca: Alicja Szczepińska-Mian
Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON

WZDZIELNIK
Wydział Zdrowia, Spraw
Społecznych i PFRON
Alicja Szczepińska-Mian

Tczew, dnia 28 lutego 2018 roku

